

Aan de staatssecretaris Infrastructuur en Waterstaat
Mevrouw mr. drs. A.W.H. Bertram
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

Onze referentie

MvH/RvZ/ATR4173/2026-U188

Datum

16 september 2026

Onderwerp

Wijzigingsregeling van de Regeling gewasbeschermingsmiddelen en biociden in verband met de invoering van regels voor het gebruik van rodenticiden

Geachte mevrouw Bertram,

Op 12 juni 2026 is de *Wijzigingsregeling van de Regeling gewasbeschermingsmiddelen en biociden in verband met de invoering van regels voor het gebruik van rodenticiden* aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) voor advies voorgelegd. Er is voor deze wijzigingsregeling ook een internetconsultatie van start gegaan. De reactietermijn zoals aangegeven op de webpagina van de internetconsultatie eindigt op 9 juli 2026. Ambtelijk heeft het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat aangegeven een advies te willen verwachten voor 1 oktober 2026. De adviestermijn van ATR verloopt op 17 september 2026.

Context

Het is wenselijk de knaagdierenpopulatie te beheersen. Bij voorkeur wordt dit gedaan door preventieve maatregelen. Als preventieve maatregelen niet werken kunnen bestrijdingsmiddelen (rodenticiden) worden ingezet tegen knaagdieren. EU-regelgeving regelt dat rodenticiden in principe niet meer mogen worden gebruikt tenzij alternatieve middelen niet werken. Om dit mogelijk te maken moet de optie voor het toepassen van rodenticiden worden vastgelegd in nationale wetgeving. In voorliggend wetsvoorstel wordt dat gedaan.

Inhoud van het voorstel

In de wijzigingsregeling worden de volgende drie wijzigingen voorgesteld. Ten eerste heeft de minister op dit moment de bevoegdheid het bewijs van vakbekwaamheid te verstrekken of in te trekken (artikel 6.4). In het voorgestelde artikel 6.4a wordt deze bevoegdheid hoofdzakelijk overgedragen aan de Stichting Groene Erkenningen (zelfstandig bestuursorgaan) die het verwerkt in het Register Plaagdierbeheersing, Milieu en Veiligheid.¹ Het voorgestelde artikel

¹ Zie paragraaf 3.3. Opleiding en examinering biociden (onderdelen D en M).

Contact:

Postbus 16228
2500 BE DEN HAAG

Bezoekadres: Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG

info@atr-regeldruk.nl
www.adviescollegeregeldruk.nl

Tel: 070-310 86 66

7.3e benoemt verder welke gegevens op een bulkverpakking van een rodenticide moeten worden vermeld, zodat effectief toezicht kan worden gehouden. Deze verplichting bestaat nu nog niet. In de huidige regeling staat tot slot niet beschreven in welke gevallen reducerende maatregelen moeten worden getroffen. In voorliggende regeling wordt daarvoor een aparte bijlage opgenomen. In de bijlage wordt richting gegeven in geval van twijfelgevallen. Daarnaast beoordeelt een extern, onafhankelijke deskundige of overeenkomstig de voorschriften is gehandeld.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

De toelichting van het voorstel geeft aan dat de voorgestelde maatregelen noodzakelijk zijn voor het oplossen van een aantal negatieve effecten die kleven aan het gebruik van rodenticiden. De maatregelen hebben tot doel de negatieve effecten als gevolg van het gebruik van dit gif te voorkomen. Zo is bijvoorbeeld bij veehouderijen voorgekomen dat een knaagdierbeheersingsbedrijf rodenticiden op zo'n manier toepast dat kalveren ze konden eten en dit vervolgens in de voedselketen is terechtgekomen.

Ter voorkoming van schade aan milieu, mens en dier wil de Europese Unie het gebruik van chemische stoffen (zoals biociden) voorkomen. In de Biocidenverordening is een uitzondering opgenomen.² Als een biocide in de praktijk niet gemist kan worden, dan mag de Nederlandse toezichthouder (Het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden, hierna Ctgb) de biocide toelaten. In dat geval moeten maatregelen worden getroffen. Voorliggend voorstel regelt de maatregelen.

Het college constateert dat de voorgestelde maatregelen veel administratieve lasten met zich meebrengen. Het college erkent dat het logisch is het gebruik van rodenticiden in te kaderen ter voorkoming van schade aan mens en milieu. Tegelijkertijd is onvoldoende onderbouwd waarom niet voor een generiek verbod op rodenticiden is gekozen, aangezien uit de toelichting blijkt dat effectieve alternatieven voorhanden zijn. Het is alleen niet duidelijk waarom het gebruik van rodenticiden daarmee noodzakelijk blijft.

1.1 Het college adviseert te onderbouwen waarom en in welke situaties beschikbare alternatieven onvoldoende werken waardoor het gebruik van rodenticiden noodzakelijk blijft.

² Artikel 19, vijfde lid van de VERORDENING (EU) Nr. 528/2012 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 22 mei 2012 betreffende het op de markt aanbieden en het gebruik van biociden.

2. *Minder belastende alternatieven*

In de toelichting staat beschreven dat in de afgelopen jaren niet-chemische alternatieven zijn ontwikkeld. Deze alternatieven worden niet algemeen toegepast, mogelijk omdat gebruik van rodenticiden als eenvoudige beheersmethode wordt gezien.³

In de toelichting wordt verder aangegeven dat toezichthouders een groeiende inzet van preventieve maatregelen waarnemen, waaronder het afdichten van kieren om de toegang van knaagdieren tot ruimtes te verhinderen.⁴ In 2024 is een pilot uitgevoerd in meer dan veertig winkels die levensmiddelen en voedingsmiddelen verkopen. In die winkels zijn regelmatig wegingsmaatregelen getroffen in plaats van toepassing van rodenticiden. Anders dan voorheen is in die winkels geen structurele overlast meer geconstateerd, aldus de toelichting. Verder staat in de toelichting vermeld dat deze winkels substantiële financiële besparingen hebben gerealiseerd. Deze besparingen zaten vooral in vermindering van schoonmaakkosten en verminderde inzet van knaagdierbeheersingsbedrijven.

Het dichten van kieren is bijvoorbeeld een goed alternatief voor het gebruik van rodenticiden. Inzet van rodenticiden gaat pas spelen op het moment dat het dichten van kieren niet meer helpt. Het knaagdierbeheersingsbedrijf kan in samenwerking met de opdrachtgever (bijvoorbeeld een supermarkt) zoeken naar een oplossing waarbij de opdrachtgever een eigen verantwoording heeft. Gelet hierop stelt het college het volgende adviespunt vast.

2.1 Het college adviseert als lastenluw alternatief een generiek verbod op rodenticiden te overwegen.

3. *Werkbaarheid*

In opdracht van het ministerie is onderzoek gedaan naar knaagdierbeheersing.⁵ Het rapport richt zich specifiek op de werkwijze, dat eerst preventieve maatregelen worden genomen (in samenwerking tussen opdrachtgever en knaagdierbeheersingsbedrijf) en wordt gewerkt met niet-chemische methoden, voordat (kortstondig) rodenticiden worden ingezet. Deze werkwijze wordt in het rapport ook wel het Integrated Pest Management (hierna: IPM-systeem) genoemd. De deelnemende bedrijven hebben verschillende ervaringen met dit systeem ten aanzien van de werkbaarheid, toepasbaarheid en proportionaliteit. Een deel van de deelnemende bedrijven heeft een negatief oordeel over de proportionaliteit. Daarbij gaat het met name om de uitvoerbaarheid door de medewerkers. Het IPM-systeem (met bijbehorende opleiding, examens en administratie) sluit onvoldoende aan bij de arbeidsmotivatie van deze medewerkers. Verder beoordelen deze bedrijven de samenwerking en betaalbaarheid voor een deel van de opdrachtgevers (MKB en huishoudens) als negatief wanneer zij werken volgens het IPM-systeem. Tot slot wordt in de rapportage aangegeven, dat medewerkers ook regeldruk ervaren wanneer het angst voor het maken van fouten betreft en door de inspectie op de vingers te worden getikt.⁶ De eisen van vakbekwaamheid gaan gelden voor de medewerkers en het is

³ Zie paragraaf 2.5.1 Noodzakelijkheid van de maatregel, laatste alinea.

⁴ Zie paragraaf 2.5.2. Geschiktheid van de maatregel.

⁵ Zie het rapport Wettelijke verplichting geïntegreerde knaagdierbeheersing – uitvoerbaarheid en lasten van 10 februari 2026 van het Bureau KLB. Aan het onderzoek hebben acht plaagdierbeheersingsbedrijven en twee agrarische bedrijven meegewerkt.

⁶ Zie pagina 31 van bovengenoemd rapport.

aan bedrijven te zorgen voor vakbekwame medewerkers. Het desbetreffend zelfstandig bestuursorgaan (in dit geval Stichting Groene Erkenningen) dat de examens afneemt, stelt de eisen aan examens voor het verkrijgen van een geldig bewijs van vakbekwaamheid.⁷ Het college stelt het volgende adviespunt vast.

3.1 Het college adviseert toe te lichten in hoeverre bedrijven kunnen zorgen dat medewerkers vakbewaam zijn.

4. Gevolgen regeldruk

De doorrekening is niet conform de Rijksbrede methodiek vormgegeven. De regeldruk lijkt significant te zijn. Het gaat dan bijvoorbeeld om verhoging van de abonnementskosten voor opdrachtgevers voor knaagdierbeheersing en de opleidingskosten die moeten worden gemaakt een medewerker vakbekwaam te laten kwalificeren. Het college stelt het volgende adviespunt vast.

4.1 Het college adviseert de regeldruk in kaart te brengen, conform de Rijksbrede methodiek.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

Niet indienen/vaststellen.

Het college vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd over de uitkomsten van de toetsing. Indien u het voorstel verder in procedure brengt, gaat ATR ervan uit dat de toelichting per adviespunt duidelijk maakt op welke wijze rekening is gehouden met het ATR-advies. Aanvullend verzoekt het college u de gewijzigde versie van het voorstel aan ATR voor te leggen, zodat wij kunnen bepalen of een aanvullende zienswijze opportuun is.

Een afschrift van dit advies is gestuurd naar de staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris

⁷ Zie paragraaf 3.3. Opleiding en examinering biociden (onderdelen D en M) van de toelichting.